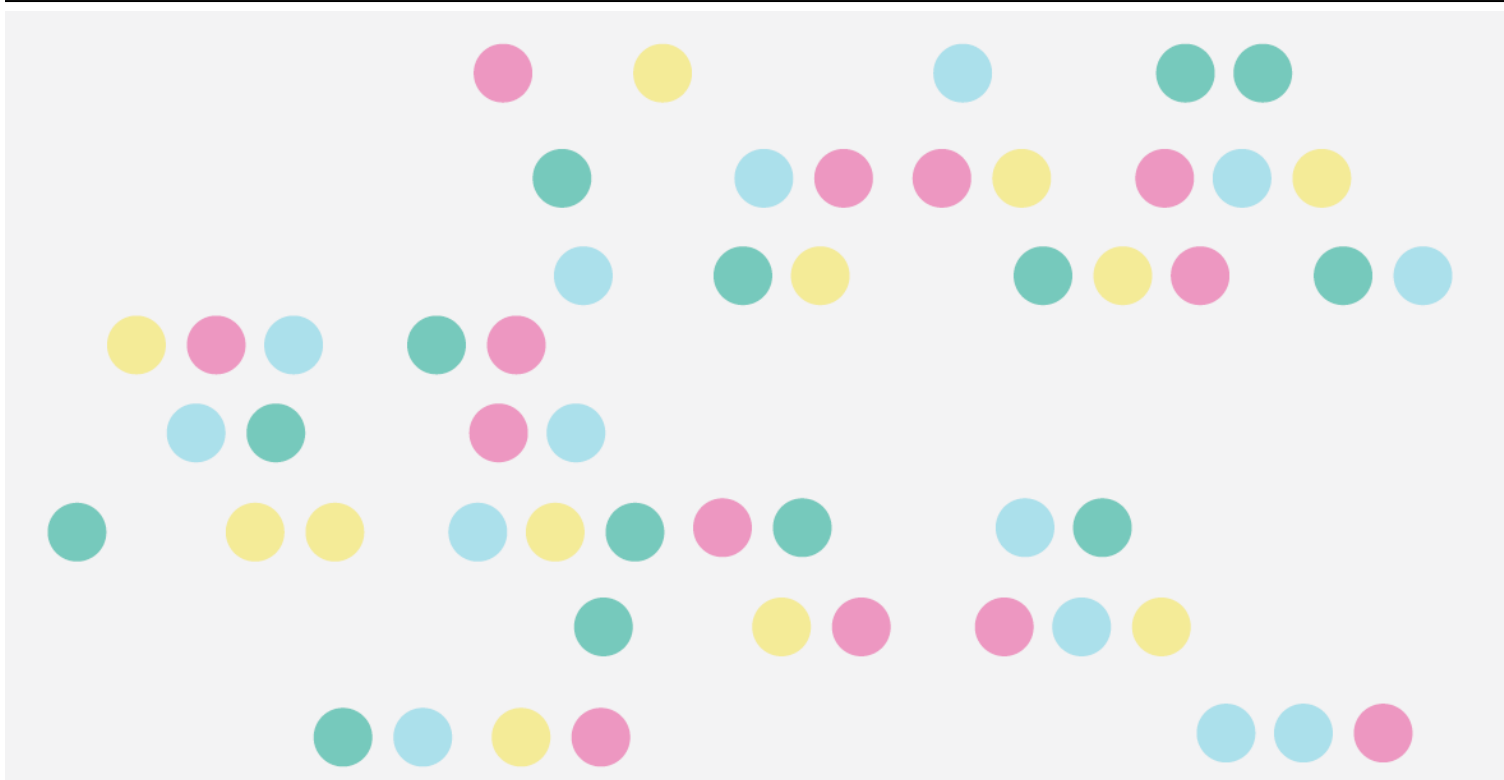

Årsbokslut 2017

KLYS – EN SAMLAD RÖST FÖR SVERIGES KULTURSKAPARE

KLYS ●●●●

Org.nr 802006-0136, Alströmergatan 12, 7 tr, 112 47 Stockholm, Telefon 070-948 09 63, klys@klys.se, www.klys.se

---

Innehåll

Året i korthet _____	3
Ordföranden har ordet _____	4
KLYS – en samlad röst för Sveriges yrkesverksamma kulturskapare _____	5
KLYS arbete 2017 _____	6
Upphovsrätt och yttrandefrihet _____	7
Kultur- och mediepolitik _____	10
Trygghetssystem _____	15
Arbetsmarknad och näring _____	16
Skatter _____	18
Skola och utbildning _____	19
Internationellt arbete _____	20
Kommunikation och information _____	22
Samarbeten _____	23
Beslutande och verkställande organ _____	24
Ekonomi _____	28
Underskrifter _____	35
Revisionsberättelse _____	36
Bilagor _____	39

Året i korthet

Som ett resultat av KLYS och andras påverkansarbete har regeringen tillsatt en konstnärspolitisk utredning och höjt anslagen till den fria konsten

Höjdpunkter och framgångar

Fokus under året har varit upphovsrätt, social trygghet och konstnärspolitik, på olika nivåer och inom olika politikområden:

- Regeringen har tillsatt en **bred konstnärspolitisk utredning** – den första på 20 år - som KLYS har haft tät kontakt med under året. Utredningen presenterar sina förslag till förbättrade villkor för professionella konstnärer den 28 mars 2018.
- En **delrapport om socialförsäkringssystemens konsekvenser för konstnärers villkor** initierades under hösten inom ramen för den konstnärspolitiska utredningen, som innehåller en rad förslag i linje med KLYS synpunkter
- Regeringen presenterade en **unik konstnärspolitisk budgetsatsning** i september på **115 miljoner** från 2018, som bl a ska gå till konstnärsstipendier via Konstnärsnämnden och Författarfonden
- KLYS genomförde ett **lyckat seminarium i TCO-trädgården i Almedalen om social trygghet** för frilansande kulturskapare med politiker från socialförsäkrings- och kulturutskottet
- En efterlängtd broschyr **Råd om fakturaanställningsföretag** (s k egenanställningsföretag) riktad till kulturskapare har tagits fram av KLYS och lanserats under året
- Aktivt samordnings- och påverkansarbete från KLYS när det gäller **EU:s förslag till nytt upphovsrättsdirektiv (det s k DSM-direktivet)**. I direktivet finns regler som innebär steg i rätt riktning när det gäller kulturskapares upphovsrätt, men det har också en del brister som KLYS arbetar för att komma till rätta med.
- **Fortsatt stöd från Postkodlotteriet** för integrationsprojektet **Konsten ett delta: bild och form**, som KLYS projektäger – ett projekt där utlandsfödda och svensketablerade konstnärer möts, samarbetar och stöttar varandra
- Antalet regionala kulturskaparsamråd har ökat och som stöd för dessa har informationsskriften **KLYS Samrådsguide** tagits fram och lanserats under året
- Regeringen har föreslagit ett **återinförande av obligatoriet för estetiska ämnen på gymnasiet**, en fråga som KLYS drivit länge. En proposition har lagts fram till riksdagen och beslut väntas 2018.
- En **lösning för KLYS ekonomi fr o m 2018** blev klar i slutet av året, vilket ger KLYS verksamhet en stabilare grund de kommande åren. Förstärkningen innebär ca 200 000 kr mer i intäkter för KLYS.

En framåtblick

2018 kommer att bli ett avgörande år för KLYS, då vi fortsätter genomföra vår konstnär- och upphovsrättspolitik, bl a i remissarbetet med konstnärsutredningen under våren, och i förhållande till EU:s arbete med DSM-direktivet om upphovsrätt, som kommer att slutföras under året. När det gäller frilansares sociala trygghet tydliggör KLYS sina prioriteringar angående delrapporten om socialförsäkringssystemen och planerar uppvaktning av både den ny tillsatta a-kasseutredningen och socialdepartementet om Åtgärdsprogrammet 3.0. Dessa frågor ingår alla i KLYS valstrategiska arbete inför valet i september.

Ordföranden har ordet

Marika B Lagercrantz

Foto: Madeleine Söder

Ytterligare ett år har jag haft den stora äran att vara er ordförande och det är med glädje jag gått till våra möten också detta år, även om mitt arbete på Östgöta-teatern har tagit mycket av min tid i anspråk. KLYS lilla kansli och våra medlemsorganisationer har arbetat hårt för att bevaka kulturskaparnas villkor och det finns mycket att vara stolt över under 2017.

KLYS firar nästa år, 2019, 60-årsjubileum. Det är fantastiskt med en organisation som klarat av att hålla samarbete och kulturskaparnas villkor i centrum under så lång tid. Det har blåst många hårda vindar under denna långa tid. 2017 är ett år som kommer att gå till historien. Den stora Metoo-rörelsen har varit och fortsätter att skaka om flera av våra viktigaste samhällsinstitutioner. Kulturskapare från olika konstarter har gått i bräschen. #tystnadstagnings manifestationer har följts av upprop i det ena yrket efter det andra. Vi fortsätter att diskutera detta bland kulturskapare över hela Sverige.

Sverige har under århundraden haft en kulturpolitik som i princip styrs från Stockholm. Men genom samverkansmodellen har detta delvis ändrats, vilket återigen sätter förhållandet storstad/landsbygd i fokus för kulturpolitiken. *Låt hela Sverige leva* är ett slagord som funnits med genom hela mitt liv, men sanningen är att landsbygden avfolkas och storstadsregionerna fortsätter växa. Detta är en utveckling över hela vårt klot, men kanske är Sverige ett av de länder där centraliseringen fått gå längst. Jag hoppas på ett fortsatt arbete för att låta konsten leva i hela vårt land. I samarbete med Kulturrådet fortsätter KLYS sitt arbete i alla regioner genom vårt regionalpolitiska arbete, som bl a lett till att alltför regioner inrättar kulturskaparsamråd och formulerar regionala konstnärspolitiska målsättningar.

Upphovsrättsfrågorna har fortsatt att stå i centrum för KLYS arbete också under detta år och nu vässar vi våra pennor och hoppas på ett valår 2018, där konstnärspolitiken och kulturskaparnas villkor blir en del i valdebatten. Det går långsamt att förändra vår situation och det ska det göra i ett demokratiskt samhälle. Demokrati tar tid. Under året har KLYS varit i ständig kontakt med den konstnärspolitiska utredningen som nu presenterats. Vi hoppas att utredningens förslag kommer att leda till förbättrade villkor för kulturskapare under åren som kommer. Det är hög tid!

Låt oss fortsätta strida för våra rättigheter! Länge leve den fria journalistiken! Och låt oss hylla våra jurister som ständigt försvarar demokratin och våra mänskliga rättigheter i en tid när det blåser hårda vindar och lögnen suddar vår horisont.

Det finns politiska krafter som vill äga frågorna kring kulturen, och definiera vad som är svensk kultur. Det finns en polarisering och ett försök till förenklad debatt kring sådana frågor som vi upplever som djupt komplexa. Konsten och kulturen skapas av våra konstnärer. Måtte vi få fortsätta att leva i ett land där demokratin hålls högt, där yttrandefriheten är helig, där kulturskaparnas villkor tas på allvar och konsten står fri. Vår publik kräver detta. Konsten är det enda forumet där samhället kan samtala med sig själv. Var i vår tid finns det möjlighet för reflektion om inte i konsten? Låt oss fortsätta mötas och diskutera livet, kärleken och politiken, och låt konsten och kulturskaparna bli en naturlig del av alla våra samtal under valdebatten!

Läs och bli bländad över vår envisa kamp för kulturskaparnas villkor i vår verksamhetsberättelse.

Hälsar Marika B. Lagercrantz

Er ordförande

KLYS – en samlad röst för Sveriges yrkesverksamma kulturskapare

---

KLYS, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, uppgift är att verka för samarbete mellan medlemsorganisationerna och att främja samförstånd mellan olika konstnärliga och litterära yrkesutövare. KLYS ska också hos allmänhet, myndigheter och politiska beslutsfattare skapa respekt och förståelse för de anslutna yrkesgruppernas ekonomiska och sociala villkor och möjliggöra ett gemensamt agerande.

KLYS verksamhet syftar till att:

- förbättra de ekonomiska och sociala villkoren för yrkesverksamma kulturskapare genom att bland annat värna upphovsrätten och se till att skäliga ersättningar utgår för konstnärligt arbete
- lyfta fram konstens och kulturskaparnas roll i samhällslivet
- verka för en stark yttrandefrihet inom samtliga konstnärliga uttryck och medieformer
- värna om konstnärlig integritet
- verka för kulturell mångfald lokalt, regionalt, nationellt och globalt
- verka för enighet och samförstånd mellan olika konstnärsgupper
- låta genus- och mångkulturperspektivet genomsyra allt arbete
- vara opinionsbildande och en självklar röst för Sveriges yrkesverksamma kulturskapare

KLYS bildades 1959 i syfte att öka konstnärligt yrkesverksammas fackliga och kulturpolitiska slagkraft. KLYS representerar 14 medlemsorganisationer inom områdena ord, ton, scen/film och bild/form. Alla anslutna organisationer är självständiga och KLYS verksamhet bygger på enigheten dem emellan.

KLYS arbete 2017

Här presenteras KLYS verksamhet för 2017, där genomförda aktiviteter inom KLYS olika verksamhetsområden beskrivs. Stor tyngdpunkt har under året lagts på kultur- och konstnärspolitik, däribland kulturskapares sociala trygghet, samt på upphovsrättsliga reformer. Arbetet sker på såväl regional, som nationell och EU-nivå.

Från 2016 har KLYS följande verksamhetsområdesindelning. Internationella frågor utgör numera en integrerad del i KLYS verksamhetsområden, liksom det nationella och regionala arbetet, varför det inte längre utgör ett eget verksamhetsområde.

1. **Upphovsrätt och yttrandefrihet** - påverkan
2. **Kultur- och mediepolitik** - påverkan
3. **Trygghetssystem** – påverkan/samordning
4. **Arbetsmarknad och näring** – bevakning/beredskap
5. **Skatter** – samordning/bevakning/beredskap
6. **Skola och utbildning** – bevakning/beredskap

För att tydliggöra arbetet inom de olika verksamhetsområdena har också prioriteringar i form av nivåer på arbetssätt gjorts. KLYS arbetssätt inom de olika verksamhetsområdena indelas i:

- **påverkansarbete** (proaktiv nivå) – lobbying-arbete, t ex genom möten med politiker, debattartiklar, framtagande av lagförslag, opinionsbildning, utåtriktade aktiviteter (i mån av resurser) o s v
- **samordning** (mellannivå) – viss omvärldsbevakning samt samarbete/diskussion/förankring i KLYS au, i KLYS nätverk och medlemsorganisationer, t ex samordning av remissyttranden
- **bevakning/beredskap** (grundnivå) – passiv bevakning från KLYS sida, vilket innebär att bevakning och beredskap i första hand sker via KLYS medlemsorganisationer och representanterna i KLYS nätverk

Till sin hjälp i arbetet har KLYS olika permanenta nätverk inom upphovsrätt, yttrandefrihet- och mediefrågor, skattefrågor, regional kulturpolitik, socialförsäkrings- och arbetsmarknadsfrågor, kommunikation samt internationella frågor, såväl som tillfälliga arbetsgrupper såsom Arvodesgruppen. Nätverken och arbetsgrupperna består av representanter från KLYS medlemsorganisationer samt – när det gäller upphovsrätt - från upphovsrättsällskapen Stim, Sami, Copyswede, Bildupphovsrätt, Teaterförbundets rättighetsbolag och ALIS.

Upphovsrätt och yttrandefrihet

KLYS har samordnat kulturskaparnas synpunkter angående EU:s upphovsrättsdirektiv och agerat gentemot EU-parlamentet och ministerrådet

Upphovsrätt och yttrandefrihet har alltsedan KLYS bildades varit centrala frågor i KLYS arbete och utgör de områden där KLYS samordnande roll har haft störst slagkraft och nått flest framgångar genom åren. Upphovsrätten och yttrandefriheten är viktiga delar av kultur- och konstnärspolitiken.

Översyn av upphovsrätten inom EU

I september 2016 presenterade EU-kommissionen ett antal förslag till reformer för att modernisera EU:s upphovsrätt, som ett led i EU:s strategi för en inre digital marknad i Europa. Förslagen handlar bl a om att skapa bättre tillgänglighet för upphovsrättsligt skyddade verk och prestationer online i Europa.

KLYS har framför allt ägnat sig åt förslaget till *Digital Single Market Directive, det s k DSM-direktivet*. DSM-direktivet ger bl a stöd för att förstärka upphovspersoners och utövares avtalsställning i den svenska upphovsrättslagen, i den riktning som KLYS driver sedan flera år tillbaka, det gäller t ex en förstärkning av kulturskapares möjligheter till insyn och till jämkning av avtal. Vi anser dock att förslagen behöver stärkas, tydliggöras och kompletteras på en del punkter.

Under året har DSM-direktivet behandlats i EU-parlamentet och i EU:s ministerråd. KLYS tillskrev i juni såväl de nordiska EU-parlamentarikerna, som den svenska regeringen, där kulturskaparnas viktigaste synpunkter lyftes i ett omfattande dokument. En delegation från KLYS träffade också representanter från justitiedepartementet den 21 juni, för att muntligen framföra och närmare beskriva dessa synpunkter.

Den svenska regeringen arbetar bl a hårt för att i direktivet införa ett uttryckligt skydd för den nordiska avtalslicensmodellen, ett förslag som vunnit gehör från övriga länder i EU, och som stöds av KLYS.

EU:s upphovsrätsreformer var också i fokus vid det nordiska upphovsrättsseminariet i Köpenhamn den 15 november, där KLYS verksamhetsledare redogjorde för de svenska kulturskaparorganisationernas arbete och synpunkter.

Ny lag om kollektiv rättighetsförvaltning av upphovsrätt

En ny lagstiftning om kollektiv förvaltning av upphovsrätt trädde i kraft den 1 januari 2017. Den nya lagstiftningen är resultatet av EU:s s k CRM-direktiv, som KLYS och övriga kulturskaparorganisationer ägnat mycket tid åt att påverka i rätt riktning. Den nya lagstiftningen syftar dels till att harmonisera regler om bättre styrelseformer och insyn i upphovsrättssällskapens verksamhet, dels till att uppmuntra och förenkla gränsöverskridande licensiering av musikaliska verk. Reglerna om fullmakter vid stämma, som genomförs i enlighet med kulturskaparorganisationernas önskemål, trädde i kraft den 1 april.

KLYS och upphovsrättsorganisationerna har efter ett intensivt bevaknings- och påverkansarbete fått igenom en lagstiftning, som tar hänsyn till kulturskaparnas intressen och synpunkter. Den myndighet som utövar tillsyn över den nya lagstiftningen – lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt (LKFU) - är Patent- och registreringsverket (PRV).

Översyn av upphovsrättslagens kapitel 3 om upphovsrättens övergång

KLYS har under flera år arbetat med frågan om att stärka upphovspersoners och utövande konstnärers ställning som avtalsslutande part i 3:e kapitlet upphovsrättslagen i syfte att skapa en bättre balans mellan parterna på kultur- och mediemarknaden och se till att kulturskapare får bättre utdelning av sin upphovsrätt. De förslag om upphovsrättens övergång som upphovsrättsutredningen presenterade i SOU 2010:24 Avtalad upphovsrätt, var enligt KLYS inte tillräckliga för att komma till rätta med den rådande obalansen. Regeringen har aviserat att ett arbete med en lagrådsremiss i de delar av upphovsrättsutredningens förslag som ännu inte lett till lagstiftning, bl a förändringarna i kapitel 3 URL, kommer att genomföras under mandatperioden.

Så har ännu inte skett. Som ovan nämns har KLYS dock fått välkommet stöd från EU i frågan, som i förslaget till DSM-direktiv uppmärksammat problematiken med oskäliga avtalsvillkor och bristande transparens på upphovsrättsmarknaden, och föreslår åtgärder för att förbättra situationen.

PRV:s uppdrag på upphovsrättsområdet

Patent- och registreringsverket (PRV) har nyligen fått ett uppdrag från regeringen att genomföra särskilda informationsinsatser på upphovsrättsområdet till allmänheten, framför allt i syfte att minska den olagliga användningen av upphovsrättsligt skyddat material. Myndigheten har för ändamålet inrättat en särskild avdelning för upphovsrättsliga frågor. Det är också PRV som är den myndighet som utövar tillsyn över den nya lagstiftningen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt. Se ovan.

KLYS deltog vid ett informationsmöte anordnat av Musikverket den 19 oktober om ett finskt utbildningsprojekt om upphovsrätt, som kommer att implementeras även i Sverige genom PRV. En referensgrupp med bransch-kunniga kommer att tillsättas av PRV.

KLYS deltog den 30 november vid PRV:s och Rättighetsalliansens konferens om Immateriella rättigheter genom sin ordförande Marika Lagercrantz, som talade om upphovsrätten ur kulturskaparnas perspektiv.

Nordiskt upphovsrättssamarbete

KLYS verksamhetsledare deltog den 7-8 september vid det nordiska upphovsrättssymposiet i Helsingfors, vars tema var den nordiska avtalslicensmodellen.

KLYS deltog också genom sin verksamhetsledare vid årets möte i Nordisk upphovsmanna- och utövarallians, som ägde rum i Köpenhamn den 15 november. Fokus för mötet var EU:s aktuella förslag till upphovsrättsreformer. Ulrica Källén redogjorde vid mötet för aktuella upphovsrättsfrågor och aktiviteter i Sverige.

Nätverk för upphovsrätt

I KLYS nätverk för upphovsrätsfrågor ingår, förutom representanter från KLYS medlemsorganisationer, också representanter från upphovsrätsorganisationerna Copyswede, ALIS, STIM, Sami, Bildupphovsrätt och Teaterförbundets Rättighetsbolag samt externa upphovsrättsexperter, som t ex hedersledamoten Gunnar Karnell, professor i upphovsrätt vid Handelshögskolan i Stockholm.

Yttrandefrihet

KLYS deltog i september vid ett möte på Konstnärsnämnden som ett led i deras uppdrag från regeringen om att utveckla insatser för att ge stöd till konstnärer som utifrån sin konstnärliga verksamhet utsätts för hot, våld och trakasserier. Uppdraget ska redovisas i februari 2018.

Kampanjen #metoo var under hösten startskottet för flera gemensamma upprop mot sexuella trakasserier och våld i en mängd olika branscher, i synnerhet inom kultur- och medievärlden. KLYS ordförande Marika Lagercrantz är en av de skådespelare som står bakom uppropet #tystnadtagning. Marika har i olika medier (t ex i radiointervjuer på SR) och sammanhang lyft frågan om sexuella trakasserier, bl a som ett hot mot den konstnärliga friheten.

KLYS bevakar och stöttar sina medlemsorganisationers arbete med att komma åt problemen med sexuella trakasserier, inte minst bland de frilansande kulturskapare som inte har arbets- eller uppdragsgivare med arbetsmiljöansvar.

Ett grundproblem med hot, hat och trakasserier på kultur- och medieområdet är de otrygga anställningsvillkoren. Därför är KLYS arbete kring att förbättra de sociala och ekonomiska villkoren för professionella kulturskapare centralt i strävandena efter en bättre arbetsmiljö och en stark yttrandefrihet på kulturarbetsmarknaden.

KLYS har under hösten också bidragit till att den svenska regeringen i sin Unesco-strategi för de kommande 4 åren (2018-2021) ska lyfta fram konstnärlig frihet, kulturskapares yttrandefrihet och kulturskapares arbetsförhållanden, inte minst för att motverka hot, hat och trakasserier mot kulturskapare i Unescos medlemsländer.

Kultur- och mediepolitik

Konstnärspolitik

KLYS har lagt stort fokus under året på den konstnärspolitiska utredning som tillsattes i november 2016 *Dir 2016:93 Konstnärernas villkor*, med Ann-Christine Nyqvist som ordförande. Utredningen har fått i uppdrag att kartlägga och beskriva konstnärernas förutsättningar att verka professionellt och föreslå förändringar som kan förbättra konstnärers möjligheter att vara yrkesverksamma i hela landet. Utredningen kommer att presentera sitt slutbetänkande den 28 mars 2018.

I början av året sammanställde KLYS sina och medlemsorganisationernas prioriteringar till den konstnärspolitiska utredningen, och har sedan haft flera möten med representanter för den, inklusive utredarna för de tre delrapporterna om *digitalisering*, *internationell utblick* och *socialförsäkringar*.

I december 2016 offentliggjorde Konstnärsnämnden sin rapport *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor*. Konstnärsnämndens direktör, Ann Larsson, bjöds därför in till KLYS nämnd för en genomgång av rapporten i januari.

KLYS deltog genom sin verksamhetsledare Ulrica Källén och genom au-ledamoten Alfons Karabuda, SKAP i en av panelerna vid Konstnärsnämndens seminarium på Kulturhuset den 14 mars om konstnärers villkor, som behandlade dels Konstnärsnämndens rapport som presenterades i december 2016, dels rapporten om konstnärers arbetsmiljö, som presenterades i mars. Seminariet som innehöll fyra panelsamtal finns att ta del av på SVT Forum/SVT Play.

Almedalen

I Almedalen anordnade KLYS ett konstnärspolitiskt seminarium på temat *Frilansares sociala trygghet med fokus på kulturskapares villkor* i samarbete med TCO-förbunden Teaterförbundet och Journalistförbundet. I panelen deltog bl a företrädare för KLYS-förbunden; Lennart Eng, Svenska Tecknare, Anna Carlson, Teaterförbundet, och Victoria Da Silva, Frilans Riks Journalistförbundet, samt politikerna Teresa Carvalho (s) ledamot i socialförsäkringsutskottet, och Bengt Eliasson (L) ledamot i kulturutskottet. Ann-Sofi Sjöberg, TCO, modererade. Samtalet ägde rum den 4 juli, på TCO-landets stora scen, Almedalen.

KLYS anordnade också det traditionsenliga kulturskaparminglet – detta år i TCO-landet, i samarbete med flera av KLYS medlemsförbund. Minglet besöktes av drygt 100 personer; kulturskapare, politiker och andra beslutsfattare på kultur- och medieområdet. KLYS ordförande Marika Lagercrantz, Teaterförbundets ordförande Anna Carlson och Ulrica Widsell, vice ordförande SJF, höll välkomsttal. Minglet är populärt och ett utmärkt tillfälle för KLYS medlemmar att under informella former träffa politiker och andra makthavare.

Inför Almedalen tillskrev KLYS i maj Polisen och Region Gotland med anledning av den hotade säkerheten för yrkesverksamma kulturskapare som ett resultat av NMR:s (Nordiska Motståndsrörelsens) deltagande i Almedalen.

Budgetpropositionen 2018

Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2018 en stor konstnärspolitisk satsning om 115 miljoner till den fria konsten, bl a i form av medel till Sveriges Författarfonds och Konstnärsnämndens stipendier till enskilda kulturskapare. KLYS ordförande och verksamhetsledare var särskilt inbjudna till kulturministerns pressträff om detta den 14 september, och gjorde i samband med det uttalanden i media (bl a i DN) samt genom ett formellt pressmeddelande från KLYS.

TCO-landet Almedalen

Fr v: Lennart Eng, Anna, Carlson, Victoria Da Silva, Teresa Carvalho (s), Ann-Sofi Sjöberg, Ulrica Källén och Bengt Elisasson (L)

Kulturminister Alice Bah Kuhnke

Foto: Ulrica Källén

Fr v: Ulrica Källén, Rossanna Dinamarca (v), Marika B Lagercrantz, Matilda Johansson (v)

Valstrategiskt arbete

KLYS har inför valet 2018 haft kontakt med kulturpolitiker från olika riksdagspartier. KLYS har bl a träffat Liberalernas Bengt Eliasson (kulturutskottet) i samband med L:s arbete med att ta fram ett nytt kulturpolitiskt program, och vänsterpartiets kulturpolitiska talesperson Rossanna Dinamarca och hennes politiska sekreterare. Vidare har KLYS gjort inspel till socialdemokraternas kulturpolitiska arbetsgrupp som tillsattes under hösten. KLYS kommer i sitt valstrategiska arbete inför valet 2018 att ha liknande möten med andra riksdagspartier.

KLYS har under året arbetat med att ta fram en valstrategi med prioriterade frågor från KLYS inför valet 2018. Centrala frågor kommer att vara upphovsrätt, social trygghet och en offensiv konstnärlig politik, som också innefattar en stark kulturell infrastruktur i hela landet.

KLYS ägnade en hel del tid under hösten åt att planera ett seminarium i samarbete med Af Kultur Media under det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur (som ägde rum i Eskilstunaden 7-10 februari), på temat frilansares villkor på arbetsmarknaden.

Övrigt kulturpolitiskt arbete

KLYS ordförande deltog i en kulturpolitisk konferens den 26 april, anordnad av Centrum för kulturpolitisk forskning (KPC) vid Högskolan i Borås, med rubriken "*Kulturen, politiken och samhället*", där Marika B Lagercrantz tillsammans med forskare och praktiker inom fältet möttes för att utbyta erfarenheter och kunskap. I år var första gången som konferensen gavs och årets tema var "*Normer i kulturpolitiken*".

KLYS gjorde också i augusti ett uttalande med anledning av outsourcing av konstnärlig produktion vid Borås Stadsteater.

Ny svensk filmpolitik

Under 2016 presenterade regeringen sin filmpolitiska proposition *Mer film till fler*, som innebar att staten lämnar filmavtalsmodellen och tar ett helhetsansvar för den nationella filmpolitiken. Fr o m 1 januari är filmpolitiken en fullt ut integrerad del av kulturpolitiken.

Ny svensk mediepolitik

KLYS har under året yttrat sig dels över mediegrundlagskommitténs betänkande *Ändrade mediegrundlagar SOU 2016:58*, dels medieutredningens betänkande *En gränsöverskridande mediepolitik SOU 2016:80*. Yttrandena har utarbetats i samarbete med Journalistförbundet.

Public service

KLYS deltog genom sin verksamhetsledare och genom au-ledamoten Donald Boström, Svenska Fotografers Förbund (ny sammankallande i KLYS nätverk för medie- och yttrandefrihetsfrågor) den 23 mars vid öppen utfrågning anordnad av riksdagens kulturutskott angående framtidens public service.

Public service-kommittén presenterade den 16 oktober sitt betänkande *Finansiering av public service (SOU 2017:79)*, som innebär en ny public service-avgift i form av en specialdestinerad skatt. Det nuvarande licenssystemet föreslås avskaffas. Förslaget remitterades och KLYS mediegrupp sammankallades till ett möte för samordning i KLYS den 8 december. Remisstiden gick ut den 24 januari. Kommittén arbetar för närvarande vidare med *förslag till nya sändningsvillkor*, som kommer att presenteras i ett slutbetänkande i slutet av juni 2018.

Nätverk för yttrandefrihet och mediepolitik

I nätverket för yttrandefrihet och mediepolitik diskuteras och bevakas frågor som rör t ex public service, film- och mediepolitik samt tryck- och yttrandefrihet.

Regionalt kulturpolitiskt arbete

För 2017 fick KLYS fortsatt ekonomiskt stöd från Kulturrådet för det regionalpolitiska arbetet. Liksom föregående år beviljades 750 000 kr. Den regionalpolitiska sekreteraren Carl Liungman fick fortsatt förtroende att leda och utveckla KLYS regionala samordning, bevakning och påverkansarbete som planerat.

Regionala kulturplaner m m

Under året yttrade sig KLYS över remissförslag till nya fleråriga kulturplaner i Blekinge, Kronoberg, Jönköpings län och Norrbotten. Planerna började gälla 1 januari 2018. KLYS regionalpolitiska sekreterare sammanställde remissvaren i samråd med verksamhetsledaren samt flera av KLYS medlemsorganisationer. Bland KLYS medlemsorganisationer är det liksom tidigare år enbart Konstnärernas Riksorganisation som skriver egna remissvar vid sidan av KLYS svar.

I slutet av året presenterade KLYS i vanlig ordning en sk regional tendensrapport över dessa fyra aktuella kulturplaner. KLYS undersökte bl a vad kulturplanerna belyste inom kultur- och konstnärspolitik, kulturskaparsamråd och kulturell infrastruktur. Tendensrapporten presenterades för företrädare för Kulturrådet vid en överlämning i december och gav en sammanfattande analys av de tendenser KLYS kunde finna i regionernas kulturpolitik enligt kulturplanerna.

I juni yttrade sig KLYS över regeringens promemoria med förslag till förändringar i kultursamverkansmodellen. Ett av de viktigaste konstnärspolitiskt relevanta resultaten efter denna remiss var att bild och form blir ett formellt eget område i modellens förordning, dock utan att mer medel skjuts till från staten. En annan nyhet var att Stockholms läns landsting inte kommer att gå med i samverkansmodellen från 2019, som tidigare planerats.

KLYS besvarade under hösten 2017 remissen av Landstinget Sörmlands handlingsplan för kultur 2018 inom ramen för deras gällande kulturplan. Vidare yttrade sig KLYS under hösten över remissen av det slutliga utställningsförslaget till Stockholmsregionens nya utvecklingsplan RUF5 2050. I december svarade KLYS dessutom på remissen av Stockholms läns landstings (SLL) kulturstrategi, som ska kopplas till RUF5 2050.

Regionala kulturskaparsamråd

KLYS har i och med senaste årens regionalpolitiska arbete konkret bidragit till att det etablerats en rad konstområdesövergripande arvoderade kulturskaparsamråd eller referensgrupper enligt KLYS-modell runt om i landets regioner. En rad regioner har nu en direkt dialog med KLYS om hur samrådsarbetet med de professionella kulturskaparna ska organiseras och utvecklas.

Region Blekinge och Region Värmland etablerade sina kulturskaparsamråd i början av året. Region Östergötland planerar att göra om sitt kulturskaparsamråd och avslutade under hösten sitt samrådsarbete enligt den form regionen haft i några år. Landstinget Dalarna förde samtal med KLYS om att utöka sin samrådsgrupp. Också Region Uppsala län planerade att reformera sitt kulturskaparsamråd. Varken Jönköpings län, Örebro län eller Gävleborg realiserade sina planer på att etablera formaliserade samråd under året.

Kulturförvaltningen i Västra Götaland fortsatte under året att samråda med det professionella kulturlivet i första hand genom att träffa de centrumbildningar som har regional verksamhet i Västra Götaland. Utöver det finns ännu inget särskilt formaliserat samråd med kulturskapare från det

professionella kulturlivet. I Göteborg etablerade under året en rad företrädare för olika konstområden i det fria kulturlivet en samverkansgrupp med ambitionen att på sikt samlat föra en direkt dialog med regionen.

KLYS regionala mötesplats och konferens 2017

KLYS årliga utbildningsdag för yrkesverksamma kulturskapare, Mötesplatsen, arrangerades för femte året i rad den 23 maj i Norrköping i samband med Scenkonstbiennalen, som hölls i staden samma vecka. Till Mötesplatsen bjuder KLYS in kulturskapare från hela landet som på olika vis engagerar sig i regionalt kulturpolitiskt arbete, t ex i regionala referensgrupper eller samråd inför framtagandet av de regionala kulturplanerna. Cirka 15 av landets 21 regioner var representerade.

Mötesplatsens tema var det regionala samrådsarbetet mellan kulturförvaltningar och professionella kulturskapare. Efter ett internt samrådsmöte med kulturskaparna med fokus på den samrådsguide som KLYS arbetat med under året (se nedan), arrangerade KLYS en officiell halvdagskonferens på temat *”Regional konstnärspolitik i praktiken”*. Programmet omfattade bl a en rad paneldebatter med inbjudna kulturpolitiker, regionala tjänstemän, institutionschefer och kulturskapare.

KLYS regionala enkät och samrådsguide

Under vintern och våren genomförde KLYS en enkät bland landets alla regionala kulturförvaltningar och de yrkesverksamma kulturskapare som sitter i regionala samråd. Med hjälp av enkäten kartlades det samrådsarbete med kulturskapare som görs inom ramen för samverkansmodellen. Resultatet låg till grund för *KLYS Samrådsguide*, som riktas främst till kulturskapare runt om i landets regioner, men också till tjänstemän och politiker, som behöver veta mer om hur konsten, kulturförvaltningen och politiken ska finna gemensamma vägar i praktiken för att samverkansmodellen ska fungera på bästa sätt för de yrkesverksamma kulturskaparna. *Samrådsguiden* färdigställdes under hösten och offentliggjordes i december. Den finns tillgänglig i utskriftsvänlig version på KLYS webb.

Regionala möten, konferenser och resor

KLYS regionalpolitiska sekreterare Carl Liungman har under året deltagit i ett flertal regionala och nationella kulturkonferenser samt haft avstämningar och möten med regionala kulturförvaltningar om kommande kulturplaner och samrådsarbetet med professionella kulturskapare.

I januari deltog Carl på ett möte i Göteborg som samlade yrkesverksamma kulturskapare från Västra Götaland för att bilda ett formaliserat regionalt nätverk för frilansande kulturskapare i Västsverige. KLYS bjöd också i januari en rad av centrumbildningarna till sitt kansli för en orientering. I februari möttes Carl med Region Blekinges nyinrättade kulturskaparråd, samt var på kulturting i Växjö inför Region Kronobergs nya kulturplan. I mars var Carl på ett mycket välbesökt kulturting för Jönköping län i Nässjö. Samma månad träffade KLYS Kulturrådets administrativa ledning för en orientering.

I april arrangerade Västra Götalandsregionen sitt första regionala kulturting i Göteborg, där KLYS var på plats. Det var välbesökt, men riktade sig främst till tjänstemän från kommuner och institutioner. Väldigt få konstnärer hade bjudits in.

I början av maj träffade företrädare för några av KLYS medlemsorganisationer Stockholms läns landstings kulturförvaltning för att diskutera deras kommande kulturstrategi (se ovan). Mötet hade föregåtts av att Carl träffat förvaltningen för en orientering tidigare under våren.

I oktober var Carl inbjuden till Västernorrland/Jämtland/Härjedalens kulturting i Örnsköldsvik för att hålla föredrag om regionala kulturskaparsamråd. Temat för konferensen var hur samverkansmodellen fungerar i praktiken.

KLYS kansli på Scenkonstbiennalen. Fr v: Jessica Lindeberg, Carl Liungman och Ulrica Källén

KLYS har under året också startat upp en dialog med kulturutskottet i regionsamverkan Sydsverige, som är ett nätverk för samverkan mellan landets sex sydligaste län.

Vidare har det gjorts avstämningar och möten med regionala kulturförvaltningar om remisser och kommande kulturplaner och samrådsarbetet med professionella kulturskapare. Bland annat har regionalpolitiska sekreteraren haft avslutande möte med Region Jönköpings läns kultursamverkansgrupp inom ramen för deras nya kulturplan.

KLYS regionala referensgrupp, bestående av företrädare för KLYS medlemsorganisationer, hade ett möte i mars. På mötet lyftes främst regionala konstnärspolitiska frågor med utgångspunkt i KLYS arbete med den sk samrådsguiden om hur kulturskapare i regionerna samråder med förvaltningarna på bästa sätt. Mötet lyfte även bl.a. kulturdepartementets revidering av samverkansmodellen.

KLYS hade under året en rad olika regionalpolitiskt orienterade möten och avstämningar med bl a Kulturrådet, Konstnärsnämnden, Myndigheten för kulturanalys och SKL, samt med företrädare för Kulturdepartementet och regeringens konstnärspolitiska utredning.

Trygghetssystem

Socialförsäkringsfrågorna kommer att utgöra ett centralt område i KLYS kommande valstrategi

Uppföljning av socialförsäkringsutredningen

I socialförsäkringsutredningen (PSFU) från 2015 läggs bl a förslag som kommer att underlätta för frilansande kulturskapare och sk kombinatorer, genom förändrade regler för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Enligt förslaget ska SGI beräknas på den faktiska historiska inkomsten under en tolv månadersperiod, vilket välkomnades av KLYS i vårt yttrande, där vi tillstyrkte utredningens huvudförslag, men anförde att det finns mycket kvar att göra för att frilansande kulturskapare ska erbjudas en social trygghet likvärdig med andra branscher. Förslagen i PSFU nämns också i delrapporten Socialförsäkringssystemens konsekvenser för konstnärers villkor. Förslagen bereds fortfarande inom regeringskansliet.

I februari träffade KLYS företrädare för Riksrevisionen, som ville diskutera svårigheterna för enskilda näringsidkare i förhållande till föräldraförsäkringen och Försäkringskassan. Riksrevisionen har fått i uppdrag att se över och beskriva denna situation och ville ha in exempel för att belysa problematiken.

KLYS bjöd in riksdagens socialförsäkringsutskott till ett möte med KLYS nämnd i mars. Vid mötet framförde KLYS att vi vill att trygghetssystemen - såsom sjukförsäkring och a-kassa - anpassas till frilansande kulturskapares villkor. Våra förslag handlar i huvudsak om förbättringar som ska gälla frilansare generellt och såväl egenföretagare, som visstidsanställda och kombinatorer. Men vi menar - när det gäller tillämpningen - att det behövs särskild kompetens om kultur- och medieområdet inom ramen för Försäkringskassans verksamhet, för att åstadkomma en rättvis och rättssäker bedömning av frilansande kulturskapares sjukpenninggrundande inkomst.

KLYS anordnade i samarbete med TCO-förbunden i KLYS ett seminarium på detta tema i TCO-landet i Almedalen. Se ovan.

Den pågående konstnärspolitiska utredningen lade i september ett deluppdrag på utredaren Annika Creutzer att kartlägga problem som konstnärligt yrkesverksamma kan ha i socialförsäkringssystemen. KLYS verksamhetsledare träffade Creutzer för ett möte den 3 oktober, för att beskriva situationen ur KLYS perspektiv och föra fram KLYS förslag till lösningar. Deluppdraget skulle redovisats den 15 november, men blev försenat till den 25 januari 2018.

Mer om Egenanställningsföretag och social trygghet finns att läsa under avsnittet om Skatter.

Konstnärsnämndens referensgrupp

Konstnärsnämnden har en referensgrupp med deltagande från KLYS för översyn och uppdatering av det webbaserade verktyget Konstnärsguiden. Syftet med Konstnärsguiden är att hjälpa kulturskapare när det gäller vilka regler som gäller beträffande t ex socialförsäkringar och skatter. Representanter från KLYS i referensgruppen har under året varit; Jonas Nyberg, Symf, Malin Koch, Författarförbundet, Julia Reinhard, Teaterförbundet och Sofie Grettve, Konstnärernas Riksorganisation. KLYS verksamhetsledare deltar också i mån av tid vid mötena. Referensgruppen leds av Stefan Ahlenius, utredare på Konstnärsnämnden, och har träffats vid ett tillfälle under året.

KLYS nätverk för arbetsmarknads- och socialförsäkringsfrågor

KLYS nätverk för arbetsmarknads- och socialförsäkringsfrågor diskuterar fortlöpande strategier för hur KLYS ska arbeta med frågor kring socialförsäkringar, pensioner, arbetslöshet och a-kassa. KLYS verksamhetsledare Ulrica Källén är sammankallande för gruppen.

Arbetsmarknad och näring

Arbetsförmedlingen Kultur Media

Arbetsförmedlingen har en rikstäckande organisation på kultur och medieområdet - Af Kultur Media, som syftar till att skapa en sammanhållen och enhetlig verksamhet för kulturarbetsmarknaden över hela landet. Af Kultur Media har ett rådgivande råd - Rådet för kulturarbetsmarknaden – som träffas ca fyra gånger per år och där KLYS ingår med fyra ordinarie ledamöter och fyra ersättare i rådet, d v s samma personer som finns med i KLYS arbetsgrupp för arbetsmarknadsfrågor.

KLYS inledde under hösten ett samarbete med Af Kultur Media kring ett seminarium på Folk och kultur i Eskilstuna i februari 2018 på temat Frilansande kulturskapares villkor på arbetsmarknaden.

Nya arvodesrekommendationer

KLYS har under året tillsatt en arvodesgrupp som arbetar med att se över de arvodesrekommendationer som togs fram tillsammans med medlemsorganisationerna under 2013. Målsättningen är att ha nya minimiarvoden på plats till 2019. Ett par justeringar när det gäller expert- och panelarvode har dock tagits fram att gälla från 1 januari 2018.

Arbetsgrupp för arbetsmarknadsfrågor

KLYS arbetsgrupp för arbetsmarknadsfrågor träffar regelbundet ledningen för Af Kultur Media för att diskutera aktuella och angelägna frågor när det gäller kulturskaparnas arbetsmarknad. Under året har gruppen träffats vid fyra tillfällen.

Kulturella och Kreativa Näringar (KKN)

I april deltog KLYS i näringsutskottets öppna utfrågning om uppföljning av handlingsplanen för kulturella och kreativa näringar (KKN). I rapporten saknas – som så ofta när det gäller KKN – kulturskaparperspektivet, vilket framfördes under hearingen

Konsten att delta: bild och form

KLYS är projektägare till projektet Konsten att delta: bild och form där Konstnärernas Riksorganisation är ansvariga utförare i nära samarbete med Svenska Tecknare, Illustratörscentrum, Svenska Fotografers Förbund, m fl. Projektet finansieras genom Postkodlotteriets Kulturstiftelse och syftar till att underlätta för utlandsfödda bild- och formskapare att komma in i och bli en del av den svenska bild- och formbranschen. En annan målsättning är att det regionala kulturlivet ska kunna ta del av de interkulturella nätverk och de bild- och formskapare, som sällan blir uppmärksammande.

För att kunna ta del av den svenska bild- och formsektorn behövs kontakter och nätverk. Projektet arbetar därför med att erbjuda kollegiala träffar. Vid årets slut hade projektet 82 matchningar mellan kulturskapare och kolleger.

Sedan 2016 har projektet samarbete med Östergötland, Sörmland och Stockholm, under detta år tog ytterligare 6 regioner första steget till att bli en del av projektet. Dessa är Norrbotten, Dalarna, Västernorrland, Uppsala, Västra Götaland och Region Jönköpings.

Projektet har som en aktör varit med och synliggjort strukturella systemfel i relationen mellan Arbetsförmedlingen Etablering och Arbetsförmedlingen Kultur Media vilket har resulterat i att Arbetsförmedlingen har genomgått en omorganisation för att komma tillrätta med problematiken. Från

den 1 januari 2018 ska nyanlända ha möjlighet att registrera sig som kulturskapare på Arbetsförmedlingen.

Den 25 september arrangerades seminariet "*Hur kan utrikesfödda kulturskapares yrkesetablering underlättas?*" Seminariet lyfte hur utrikesfödda kulturskapares yrkesetablering kan underlättas och hur man kan samverka för att gemensamt bryta segregeringade mönster. KLYS ordförande Marika Lagercrantz och Katarina Jönsson Norling, ordförande Konstnärernas Riksorganisation, ledde seminariet tillsammans med projektledare Ola Öhlin. Deltog gjorde bland andra ansvarig statssekreterare från arbetsmarknadsdepartementet. Seminariet var välbesökt och lyckat.

Ingen konferens utan kulturskapare

I ett allt mer omfattande konferens-Sverige har KLYS uppmärksammat avsaknaden av kulturskapare i de sammanhang där konsten, kulturen och kulturskapares situation – direkt eller indirekt – diskuteras. Vår målsättning är därför att kulturskapares röst ska höras och att deras verk ska synas vid fler konferenser, seminarier och beslutsprocesser. På det sättet ges ytterligare perspektiv på frågorna och gör ett större intryck på besökaren. Målsättningen syftar dels till nya arbetstillfällen för kulturskapare, dels till att konferenser breddas med konstnärliga perspektiv. Som ett verktyg för att uppnå denna målsättning har KLYS lagt in information på sin webb om hur konferensanordnare och andra uppdragsgivare kan göra för att anlita en kulturskapare till sitt seminarium eller evenemang.

Skatter

Rätt till avdrag för enskilda näringsidkare

Under 2016 tog KLYS skattenätverk upp frågan om rätt till avdrag för arbetsrum i hemmet och friskvård och efterlyste rättvisare regler när det gäller personer med enskild firma, vilket berör många yrkesverksamma kulturskapare. KLYS fick ett möte med finansdepartementets statssekreterare Leif Jacobsson i frågan. Frågan har under året bl a tagits upp av den konstnärspolitiska utredningen i delrapporten om Socialförsäkringens konsekvenser på kulturskapares villkor. KLYS planerar också att lyfta frågan med den pågående F-skatteutredningen.

Fakturaanställningsföretag eller s k egenanställningsföretag

KLYS har i sitt nätverk för skattefrågor närmare undersökt utbredningen av och riskerna med att anlita fakturaanställningsföretag (eller s k egenanställningsföretag) på kulturområdet. Yrkesverksamma kulturskapare anlitar i allt större utsträckning dessa tjänster. Som ett resultat av den kartläggning på området som KLYS genomfört kunde KLYS i november presentera sin informationskrift Råd om fakturaanställningsföretag, som arbetats fram under året. Skriften innehåller råd om vad man bör tänka på om man som professionell kulturskapare vill använda sig av ett fakturaanställningsföretag. Den finns att ladda ned via www.klys.se

I februari deltog KLYS verksamhetsledare vid ett panelsamtal, *"Lost in the gig economy"*, som TCO:s tankesmedja Futurion anordnade om den framtida arbetsmarknaden och egenanställningsföretagens framväxt. Samtalet finns att ta del av på Youtube.

Nätverk för skattefrågor

KLYS nätverk för skattefrågor bevakar bl a frågor som rör beskattning av yrkesverksamma kulturskapare, i första hand egenföretagande sådana. KLYS au-ledamot Susin Lindblom, Dramatikerförbundet är sammankallande för nätverket.

Skola och utbildning

I november 2016 presenterade kulturskoleutredningen sitt betänkande *SOU 2016:69 En inkluderande kulturskola på egen grund*. KLYS var en av remissinstanserna, och lämnade ett kort yttrande över utredningen i början av året.

En promemoria från regeringen *Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram och ett estetiskt ämne i alla nationella program*, med förslag till återinförande av obligatoriet för estetiska ämnen på gymnasiet remitterades till KLYS i höstas. KLYS, som drivit denna fråga ända sedan obligatoriet slopades av den förra regeringen, tillstyrkte förslaget i sitt yttrande i december.

KLYS nätverk för skol- och utbildningsfrågor

KLYS har ett nätverk för skola och utbildningsfrågor, med representanter från några av KLYS medlemsorganisationer. Nätverket har inte varit aktivt under året.

Internationellt arbete

KLYS har sedan många år tillbaka ett omfattande internationellt engagemang på såväl nordisk, som europeisk och global nivå. Arbetet på nordisk nivå har intensifierats och även EU-frågorna tar en allt större plats i KLYS verksamhet. Bevakningen av vad som händer på global nivå har även den utvidgats genom medlemskapet i IFCCD och genom KLYS aktiva deltagande i IFCCDs europeiska gren ECCD.

Nordiska konstnärsrådet

KLYS samarbetar med sina nordiska systerorganisationer inom ramen för det informella nätverket Nordiskt konstnärsråd. Möten i denna konstellation äger rum cirka en gång per år.

Den 20 mars samlade KLYS sina nordiska systerorganisationer i det nordiska konstnärsrådet till ett möte i Stockholm för att utbyta information och erfarenheter kultur- och konstnärspolitiska frågor.

Nordisk upphovsmanna- och utövarallians

Sen 2009 finns ett fördjupat nordiskt samarbete i upphovsrättsfrågor mellan kulturskapsorganisationerna i Norden i nätverket Nordisk upphovsmanna- och utövarallians. Möten i nätverket äger rum årligen i de olika nordiska länderna och i november stod danska kulturskapsorganisationer som värdar för ett nordiskt möte i Köpenhamn den 15 november. Läs mer om detta möte under avsnittet Upphovsrätt, ovan.

ECCD - European Coalitions for Cultural Diversity

ECCD är IFCCDs (se nedan) europeiska gren, i vilket KLYS är aktivt.

Den 5 december arrangerade ECCD sitt årsmöte i Bryssel vid vilket KLYS au-ledamot Stefan Moberg (Svenska Regissörsföreningen) deltog för KLYS räkning.

Övrigt EU-arbete

KLYS verksamhetsledare har under året deltagit vid två tillfällen i Kulturdepartementets referensgrupp om kultur- och mediefrågor inom EU. Se också KLYS upphovsrättsarbete, som i stor utsträckning sker på EU-nivå.

IFCCD – International Federation of Coalitions for Cultural Diversity

KLYS är sedan 2011 medlem i IFCCD - International Federation of Coalitions for Cultural Diversity. IFCCD är ett världsomspännande nätverk av kulturorganisationer, vars främsta målsättning är att arbeta för kulturell mångfald på såväl internationell, nationell, som regional nivå, bl a genom att bevaka och följa upp efterlevnaden av Unescos mångfaldskonvention. Koalitionen finns även på europeisk nivå genom European Coalitions for Cultural Diversity (ECCD). Genom medlemskapet i IFCCD utgör KLYS the Swedish Coalition for Cultural Diversity.

UNESCO

KLYS verksamhetsledare deltog i den officiella svenska Unescodelegationen vid Unescos generalkonferens i Paris under kulturkommissionen, som ägde rum den 8-9 november. Under dessa dagar anordnades bl a ett sidevent om konstnärlig frihet. Ett uppföljningsmöte för generalkonferensen ägde rum på UD den 5 december, vid vilket KLYS också deltog.

KLYS har under hösten även bidragit till den svenska Unescostrategin för den kommande perioden 2018-2021, där konstnärlig frihet lyfts fram som en viktig fråga för Sverige att driva i Unesco.

Unescos högkvarter i Paris
Foto: Ulrica Källén

Nätverk för internationella frågor

I KLYS internationella samarbete, både inom det kulturpolitiska och upphovsrättsliga området, finns behov av ett mer målinriktat arbete i KLYS nätverk för internationella frågor. För bevakning och agerande i internationella frågor finns det internationella nätverket därför som resurs och rådgivare. Sammanställande för nätverket är Alfons Karabuda (SKAP), som sitter i KLYS au.

Kartläggning av medlemmarnas internationella samarbeten

KLYS har en unik kartläggning över medlemsorganisationernas internationella arbeten, som uppdaterades under året. Den finns tillgänglig på webben för alla medlemsorganisationer och andra som önskar ta del av den.

Kartläggningen syftar till att ge en överblick över den stora mängd konstnärsorganisationer och nätverk som finns på olika internationella nivåer (nordisk, europeisk och global nivå) och till att uppnå synergieffekter mellan dessa organisationer och nätverk, t ex när det gäller samarbeten kring gemensamma frågor.

Kartläggningen baserar sig på en enkät till medlemsorganisationerna och upphovsrättsorganisationerna, som KLYS internationella arbetsgrupp initierade för några år sedan. Kartläggningen uppdateras regelbundet.

Kommunikation och information

Under året tog KLYS fram och lanserade en ny hemsida. Hemsidan är mobilanpassad och designad för att på ett mer överskådligt sätt synliggöra KLYS verksamhetsområden. Formgivare av sidan är Himlen, som tidigare formgivit KLYS broschyrer. Small World stod för den tekniska lösningen. I samband med framtagandet av ny hemsida utarbetades även en ny KLYS-logga och profil.

Broschyren "Råd om fakturaanställningsföretag"

De kunskaper och den information KLYS har inhämtat, tagit del av och själva tagit fram förmedlas fortlöpande via kansliet till de 14 medlemsorganisationerna, dels via möten i KLYS au (arbetsutskott) och nämnd, dels maillades, via webben (www.klys.se) samt genom KLYS Facebooksida, Twitterkonto och Instagramkonto. KLYS har även skickat ut pressmeddelanden i aktuella frågor och ger regelbundet ut ett nyhetsbrev, normalt två gånger per år.

KLYS har fortsatt arbetet med att utveckla en snabb och tydlig kommunikation med medlemsorganisationerna och följare på sociala medier.

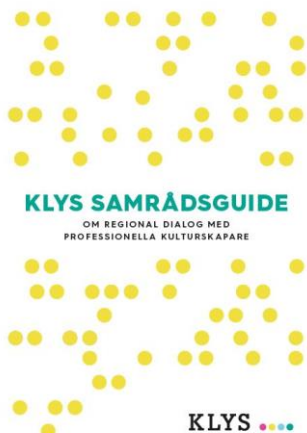
Vi har under året fått en hel del utrymme i media (i såväl SR, SVT, de stora dagstidningarna och landsortspress) där vi har lyft viktiga frågor kopplade till konstnärspolitik, upphovsrätt, s k egenanställningsföretag osv.

Kommunikationsnätverk

Ett par gånger om året träffas KLYS kommunikationsnätverk för möten. Löpande kommunikation sker via mail och via en intern grupp på Facebook. Under framtagandet av KLYS nya hemsida var kommunikationsnätverket aktivt som referensgrupp.

Informationsmaterial

Under året tog KLYS fram två nya broschyrer: *KLYS samrådsguide* och *Råd om Fakturaanställningsföretag*. Himlen stod för formgivning. Broschyerna finns i utskriftsvänlig version på KLYS hemsida.

Broschyren "KLYS samrådsguide"

KLYS har sedan tidigare informationsmaterial i form av en skriftserie, som kommunicerats och spridits på olika sätt under året. Informationsmaterialet består av fyra tryckta broschyrer; *Om KLYS* som är en kort presentationsbroschyr, *KLYS om Samverkansmodellen* information om KLYS regionalpolitiska arbete, *Att ta betalt - KLYS om avtal- och arvodesrekommendationer* som bl a innehåller arvodesrekommendationer för framträdanden, Skapande skola-projekt och deltagande i regionala samråd, samt *KLYS manifest* som baserar sig på det kulturpolitiska program som arbetades fram och förankrades i KLYS medlemsorganisationer inför förra valet. Eftersom det kommer att ske en utarbetning av en ny broschyr för arvodesrekommendationer under 2018 togs den gamla broschyren om arvodesrekommendationer *Att ta betalt* bort från webben under slutet av 2017. I övrigt finns KLYS informationsbroschyrer tillgängliga såväl på KLYS hemsida som i tryckt form.

Samarbeten

KLYS har ett nära samarbete med upphovsrättsorganisationen Copyswede, i vilken ett tiotal av KLYS medlemsorganisationer ingår tillsammans med STIM (Sveriges Tonsättares Internationella Musikbyrå), SAMI (Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation), Bildupphovsrätt och NCB (Nordisk Copyright Bureau). KLYS ingår även i Koalition för kulturdebatt, ett brett kulturpolitiskt samarbete med organisationer från kulturområdet.

Samarbete sker förutom på regional och nationell nivå även på nordisk nivå genom Nordisk upphovsmanna- och utövarallians och Nordiskt konstnärsråd. På internationell nivå samarbetar KLYS med sina europeiska systerorganisationer i ECCD - European Coalitions of Cultural Diversity samt i IFCCD – International Federation of Coalitions of Cultural Diversity.

Samarbeten sker även med olika myndigheter på kulturområdet såsom Statens Kulturråd, Konstnärsnämnden och Myndigheten för kulturanalys. Vidare har KLYS regelbunden kontakt med Arbetsförmedlingen genom Af Kultur Media. De senaste åren har också samarbetet med regionerna och centrumbildningarna utökats genom KLYS regionalpolitiska arbete med kultursamverkansmodellen. När det gäller arbetsmarknads- och socialförsäkringsfrågor har KLYS också inlett ett samarbete med TCO när det gäller vissa aktiviteter, t ex gemensamma uppvaktningar av politiker och seminarier.

Beslutande och verkställande organ

Verkställandet av KLYS arbetsuppgifter sker, förutom via kansliet, genom ett arbetsutskott bestående av KLYS ordförande och tio förtroendevalda ledamöter från medlemsorganisationerna. Arbetsutskottet är beslutande och verkställande organ för löpande ärenden och sammanträder cirka en gång i månaden. KLYS högsta beslutande organ är nämnden, som består av en ledamot och två ersättare från varje organisation. Nämnden sammanträder tre gånger per år.

Arbetsutskott

KLYS arbetsutskott (au) består av tio förtroendevalda ledamöter och en förtroendevald ordförande. De representerar de fyra konstområdena ord, ton, scen/film och bild/form. Vid årsmötet i maj 2017 fick arbetsutskottet följande sammansättning:

- Marika B Lagercrantz, ordförande
- Jan Granvik, 1:e vice ordförande (ordförande Federationen Svenska Musiker)
- Gunnar Ardelius, 2:e vice ordförande (ordförande, Sveriges Författarförbund)
- Mika Romanus (förbundsdirektör, Teaterförbundet/för scen och film)
- Alfons Karabuda (ordförande, Sveriges kompositörer och textförfattare)
- Dror Feiler (vice ordförande, Föreningen Svenska Tonsättare)
- Susin Lindblom (förbundsdirektör, Sveriges Dramatikerförbund)
- Katarina Jönsson Norling (riksordförande, Konstnärernas Riksorganisation)
- Stefan Moberg (sekreterare, Svenska Regissörsföreningen)
- Donald Boström (ledamot, Svenska Fotografers Förbund)
- Ulrica Widsell (vice ordförande, Journalistförbundet)

Arbetsutskottet har under verksamhetsåret 2017 haft 10 formella sammanträden: 20 februari, 16 mars, 6 april, 15 maj, 19 juni, 24 augusti, 18 september, 31 oktober, 20 november och 18 december.

Medlemmar och nämnd

KLYS medlemsorganisationer företräder olika konstnärliga och litterära yrkesgrupper, inom de redan nämnda områdena ord, ton, scen/film samt bild/form, i frågor av gemensamt intresse. Hit hör frågor som upphovsrätt, arbetsmarknad, kulturpolitik, skatterätt, yttrandefrihet och socialförsäkringsfrågor.

Medlemskap i KLYS står öppet för organisationer, inte för enskilda personer. Medlemsorganisationerna är rikstäckande organisationer, vars medlemmar utgörs av konstnärliga och litterära yrkesutövare och vars huvudsakliga ändamål är att tillvarata medlemmarnas kulturpolitiska och fackliga intressen. KLYS har 14 stycken medlemsorganisationer:

- SVERIGES FÖRFATTARFÖRBUND (SFF)
- DRAMATIKERFÖRBUNDET (DF)
- SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET (SJF)
- SVERIGES LÄROMEDELSFÖRFATTARES FÖRBUND (SLFF)
- KONSTNÄRERNAS RIKSORGANISATION
- FÖRENINGEN SVENSKA TECKNARE
- SVENSKA FOTOGRAFERS FÖRBUND
- FÖRENINGEN SVENSKA TONSÄTTARE (FST)
- SVERIGES KOMPOSITÖRER OCH TEXTFÖRFATTARE (SKAP)
- FEDERATIONEN SVENSKA MUSIKER (FSM)

- TEATERFÖRBUNDET/FÖR SCEN OCH FILM (TF)
- SVENSKA REGISSÖRSFÖRENINGEN
- OBEROENDE FILMARES FÖRBUND (OFF)
- UNIONEN, FACKKLUBBEN VID SR, SVT och UR

Varje medlemsorganisation har ett ordinarie ombud, en 1:e ersättare och en 2:e ersättare i KLYS nämnd.¹ Nämnden har under året sammanträtt tre gånger: 24 januari, 17 maj (årsmöte) och 27 november. Vid nämndmötet den 24 januari bjöd nämnden in Ann Larsson, direktör för konstnärsnämnden, som berättade om rapporterna *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor* och *Konstnärernas arbetsmiljö*. Till mötet den 27 november var Kulturdepartementets Rani Kasapi, departementsråd, Enheten för konststarterna och Niklas Briselius, samordnare av upphovsrättsliga frågor, samt representant från departementet i utredningen kring konstnärernas villkor, inbjudna.

Nätverk och arbetsgrupper

Fundamentet i KLYS samarbete utgörs av de olika nätverk och arbetsgrupper som KLYS har till sitt förfogande. Nätverken är mer permanenta och här finns i princip alla medlemsorganisationer/alla konstområden representerade. I vissa av nätverken ingår även representanter från upphovsrättsorganisationerna. Arbetsgrupperna har en mer operativ karaktär än nätverken och kan vara tillfälliga, för ett särskilt projekt eller en avgränsad fråga.

I KLYS nätverk kan alla KLYS medlemsorganisationer vara representerade. I KLYS arbetsgrupper representeras de fyra konstområdena av minst en utsedd representant för varje område.

Medlemsavgift

Under 2017 har medlemsavgift debiterats medlemmarna enligt följande: Grundavgift för organisation 29 468 kr. Avgift per medlem upp till 1 500 medlemmar 36,13 kr. Avgift per medlem därutöver 26,48 kr. För Sveriges Läromedelsförfattares Förbund (SLFF) har särskild avgift uttaxerats i enlighet med avtalad beräkningsmodell sedan 2008 (grundavgift 55 000 kr, avgift per medlem upp till 1500 medlemmar 45 kr, avgift per medlem därutöver 35 kr).

Samarbetsavtal med Copyswede

KLYS och Copyswede har sedan många år tillbaka ett samarbetsavtal i vilket bl a regleras den andel som KLYS ska betala till Copyswede för gemensamma nyttigheter som hyra, städning m m i lokalen. Andelen är fr o m 1 januari 2016 10 %.

---

¹ För representation i nämnden, se bilaga.

KLYS intäkter fr o m 2018 samt uppsägning av finansieringsavtal

Under våren sades det finansieringsavtal, som delvis finansierat KLYS verksamhet under ca 10 år, upp. KLYS ledning har därför under året gjort en översyn av KLYS finansiering och undersökt förutsättningarna för att genomföra en mer långsiktig och stabil förstärkning av KLYS ekonomi fr o m 2018. I augusti presenterade KLYS verksamhetsledare ett förslag till en 25 %-ig höjning av de belopp som berörda organisationer i finansieringsavtalet betalat under 2017. Förslaget hade i december godkänts av alla berörda organisationer, vilket innebär en förstärkning av KLYS intäkter med nästan 200.000 kr fr o m 2018.

Arbetsgivarorganisationen Idea samt kollektivavtal

KLYS blev under året medlem i arbetsgivarorganisationen Idea samt anslöt sig till kollektivavtalet för tjänstemän mellan Idea och Akademikerförbunden som gäller mellan 2017-04-01-2020-03-31.

Kansli

På KLYS kansli heltidsarbetar en verksamhetsledare, en koordinator och en regionalpolitisk sekreterare. Ordföranden arvoderas för deltidarbete. Den 30 november slutade Jessica Lindberg som koordinator och Evelina Lundkvist tog över den 11 december. Foton: Madeleine Söder

Marika B Lagercrantz
Ordförande
Telefon 070 658 85 98
marika.lagercrantz@klys.se

Ulrica Källén
Verksamhetsledare
Telefon 073 340 00 33
ulrica.kallen@klys.se

Carl Liungman
Regionalpolitisk sekreterare
Telefon 070 262 19 38
carl.liungman@klys.se

Jessica Lindeberg –
Avslutad anställning 30
nov 2017
Koordinator
Telefon 070 948 09 63

Evelina Lundkvist – Anställd
från 11 dec 2017
Koordinator
Telefon 070 948 09 63
evelina.lundkvist@klys.se

Valnämnd och revisorer

Enligt KLYS stadgar ska valet av arbetsutskott beredas av en valnämnd. Allmänt nämndmöte kan uppdra åt valnämnden att bereda även andra val i KLYS. En sådan fråga är valet av revisorer som, om inte annat beslutas, ska beredas av valnämnden.

Ekonomi

Resultaträkning

	Not	2017	2016
Rörelsens intäkter:			
Medlemsavgifter		1 344 447	1 298 597
Ersättning från Copyswede		733 730	725 245
Bidrag från externa finansiärer	2	3 365 786	2 084 473
		<hr/>	<hr/>
		5 443 963	4 108 315
Rörelsens kostnader:			
Övriga externa kostnader	3,4	-3 057 761	-1 967 399
Personalkostnader	1,5	-2 262 197	-2 160 220
		<hr/>	<hr/>
		-5 319 928	-4 127 619
Rörelseresultat		124 035	-19 304
Resultat från finansiella investeringar:			
Ränteintäkter		27	323
Räntekostnader		0	0
		<hr/>	<hr/>
		27	323
Resultat efter finansiella poster		124 062	-18 981
Skattkostnad		0	0
		<hr/>	<hr/>
Årets resultat		124 062	-18 981

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Skattefordran		39 534	39 534
Övriga fordringar		54 879	54 852
Summa kortfristiga fordringar		94 413	94 386
Kassa och bank		2 066 396	1 221 358
Summa omsättningstillgångar		2 160 809	1 315 744
Summa tillgångar		2 160 809	1 315 744

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		818 422	837 402
Årets resultat		124 062	-18 981
		<hr/>	
Summa fritt eget kapital		942 483	818 421
Summa eget kapital		942 483	818 421
Kortfristiga skulder			
Övriga skulder		38 800	31 383
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	1 179 526	458 275
		<hr/>	
Summa kortfristiga skulder		1 218 326	489 658
Summa eget kapital och skulder		2 160 809	1 308 079
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Not 1 Medelantalet anställda

	2017	2016
Antal anställda (inkl förtroendevald arvoderad ordförande)	3,5	3,5
Varav män	29%	29%

Not 2 Bidrag från externa finansiärer

	2017	2016
<i>Ej utnyttjade bidrag från tidigare år</i>	142 307	379 048
Bidrag under året		
Kulturrådet avseende internationellt arbete	55 000	55 000
Postkodlotteriet, Konsten att delta	2 325 000	1 000 000
Biljettintäkter bidrag till Mötesplats	0	0
Kulturrådet bidrag till Samverkansprojekt	750 000	750 000
Lönebidrag samverkansprojekt	0	42 732
Projektbidrag från vissa medlemsorganisationer		
<i>Summa bidrag under året</i>	3 130 000	1 847 732

Utnyttjade bidrag

Mångfaldskonferens		
Bokmässan *	0	0
Kommunikation (Broschyr)		
Kulturskott (Middag)		

* Dessa kostnadsposter täcks med Projektbidrag från vissa medlemsorganisationer

Kulturrådet avseende internationellt arbete**	-37 436	-47 999
Lönebidrag samverkansprojekt	0	-42 732
Samverkansprojekt Kulturrådet	-875 687	-993 742
Postkodlotteriet, Konsten att delta	-2 325 000	-1 000 000
Upplupna bidrag	0	0
Summa utnyttjade bidrag från externa finansörer	-3 238 123	-2 084 473
Ej utnyttjade bidrag	34 184	142 307

** Totala kostnader för internationellt arbete är 54 791 kr. Medlemsavgift till IFCCD, 6792 kr ligger i övriga kostnader i not 3.

Not 3 Övriga externa kostnader

	2017	2016
Hyra och övriga lokalkostnader	207 845	172 247
Kostnader finansierade med externa bidrag	2 594 239	1 519 124
Kontorskostnader	165 968	143 532
Konsultkostnader, övriga externa tjänster	17 500	16 750
Övriga kostnader	72 209	115 746
	3 057 761	1 967 399

Not 4 Information angående ersättning till revisor

	2017	2016
Revisionsuppdrag		
Björkholms Revisionsbyrå AB	17 500	16 750

Not 5 Löner, ersättningar och sociala kostnader

	2017	2016
Lön och andra ersättningar		
För samtliga anställda	1 536 020	1 454 135
Varav till ordförande*	210 377	243 080
Övriga styrelseledamöter har ej erhållit någon ersättning.		
Sociala avgifter (varav pensionskostnader)		
För samtliga anställda	711 497 (288 879)	706 085 (244 952)
Varav till ordförande*	66 100	73 376

*KLYS ordförande var delvis tjänstledig under 2017. Utan tjänstledighet skulle ordförandearvodet för 2017 varit 249 571 kr

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017	2016
Upplupna personalkostnader	270 198	240 991
Övriga upplupna kostnader	65 143	82 642
Ej utnyttjade externa bidrag	34 184	142 307
Förskott KuR Samverkansprojekt	810 000	
	<hr/> 1 179 525	<hr/> 465 940

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsboksutet är upprättad enligt bokföringslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

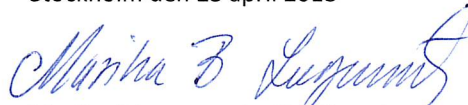
Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om ej annat anges i not nedan.

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Erhållna bidrag för specifika projekt intäktsförs i den takt kostnaderna uppstår. Ej utnyttjade bidrag skuldförs som upplupna kostnader.

Underskrifter

Vi intygar att årsbokslutet 2017 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat, samt av kostnader, intäkter och organisationens ekonomiska ställning.²

Stockholm den 23 april 2018

Marika B Lagercrantz, Ordförande

Jan Granvik, 1:e vice ordförande

Katarina Jönsson Norling

Donald Boström

Ulrica Widsell

Mika Romanus

Gunnar Ardelius, 2:e vice ordförande

Alfons Karabuda

Susin Lindblom

Stefan Moberg

Dror Feiler

Vår revisionsberättelse har avgivits den 23 april 2018

Stefan Gustafsson
Auktoriserad revisor, Björkholms Revision

Birgit Hageby
KLYS förtroendevalda revisor

² Underskrivet originaldokument finns på KLYS kansli.

Revisionsberättelse

Till årsmötet i KLYS-Konstnärliga & Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, org.nr: 802006-0136

Rapport om årsbokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsbokslutet för KLYS-Konstnärliga & Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsbokslutet i allt väsentligt upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den icke-kvalificerade revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Arbetsutskottets ansvar

Det är arbetsutskottet som har ansvaret för att årsbokslutet upprättas och för att bokföringslagen tillämpas vid upprättandet av årsbokslutet. Arbetsutskottet ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett årsbokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsbokslutet ansvarar arbetsutskottet för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om arbetsutskottet avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsbokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsbokslutet.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av allmänningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i arbetsutskottets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att arbetsutskottet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsbokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om allmänningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsbokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsbokslutet. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att föreningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsbokslutet, däribland upplysningarna, och om årsbokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera arbetsutskottet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den icke-kvalificerade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsbokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsbokslutet har vi även utfört en revision av arbetsutskottet förvaltning för KLYS-Konstnärliga & Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd för år 2017.

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar arbetsutskottets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Arbetsutskottets ansvar

Det är arbetsutskottet som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon av arbetsutskottets ledamöter i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 23 april 2018

Stefan Gustafsson
Auktoriserad revisor

Birgit Hageby
KLYS förtroendevalda revisor

Bilagor

Kansli

KLYS kansli har under året föreståtts av verksamhetsledare Ulrica Källén. Jessica Lindeberg arbetade fram till den 30 november som koordinator/administratör och efterträddes den 11 december av Evelina Lundkvist. Carl Liungman arbetade som regionalpolitisk sekreterare. Samtliga anställda arbetade heltid.

Valnämnd & revisorer

Valnämnden bestod under 2017 av Jonas Nordling (Svenska Journalistförbundet), Sanna Svedestedt (Konstnärernas Riksorganisation) och Thomas Bjelkerud (Federationen Svenska Musiker).

Revisorer: Stefan Gustafsson, auktoriserad revisor, Björkholms Revision och Redovisningsbyrå AB. Birgit Hageby var under samma period KLYS förtroendevalda revisor och Jenny Lundström suppleant.

Nämnd per 31 december 2017

SVERIGES FÖRFATTARFÖRBUND (SFF) (antal medlemmar 3053), Ombud: Gunnar Ardelius 1:e ersättare: Tomas Lappalainen, ersattes senare av Niclas Hval 2:e ersättare.: Ulrika Kärnborg

DRAMATIKERFÖRBUNDET (DF) (antal medlemmar: 704), Ombud: Birgit Hageby, 1:e ersättare: Pia Gradvall, 2:e ersättare: Susin Lindblom

SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET (SJF) (antal medlemmar: 6400), Ombud: Jonas Nordling, 1:e ersättare: Ulrica Widsell, 2:e ersättare: Olle Wilöf

SVERIGES LÄROMEDELSFÖRFATTARENS FÖRBUND (SLFF) (antal medlemmar: 1535), Ombud: Leif Jarlén, 1:e ersättare: Hampe Widberg, 2:e ersättare: Wiwi Ahlberg

KONSTNÄRERNAS RIKSORGANISATION (antal medlemmar: 3298), Ombud: Katarina Jönsson Norling, 1:e ersättare: Sanna Svedestedt, 2:e ersättare: Ola Öhlin

FÖRENINGEN SVENSKA TECKNARE (antal medlemmar: 1452), Ombud: Karin Ahlin, 1:e ersättare: Tyra von Zweigberg, 2:e ersättare: Sofia Jerneck

SVENSKA FOTOGRAFERS FÖRBUND (antal medlemmar: 1810), Ombud: Anki Almqvist, 1:e ersättare: Donald Boström, 2:e ersättare: Hanna Langenfelt

FÖRENINGEN SVENSKA TONSÄTTARE (FST) (antal medlemmar: 384), Ombud: Martin Jonsson Tibblin 1:e ersättare: Dror Feiler, 2:e ersättare: Maria Lithell

SKAP – SVERIGES KOMPOSITÖRER OCH TEXTFÖRFATTARE (antal medlemmar: 1367), Ombud: Alfons Karabuda, 1:e ersättare: Alexandra Nilsson, 2:e ersättare: vakant

FEDERATIONEN SVENSKA MUSIKER (FSM) (antal medlemmar: 3951), Ombud: Jan Granvik, 1:e ersättare: Gunnar Jönsson, 2:e ersättare: Thomas Bjelkerud

TEATERFÖRBUNDET/FÖR SCEN OCH FILM (antal medlemmar: 3543), Ombud: Anna Carlson, 1:e ersättare: Pontus Plaenge, 2:e ersättare: Mika Romanus

SVENSKA REGISSÖRSFÖRENINGEN (antal medlemmar: 361), Ombud: Stefan Moberg, 1:e ersättare: Olof Runsten, 2:e ersättare: vakant

OBEROENDE FILMARENS FÖRBUND (OFF) (antal medlemmar: 150), Ombud: Jennifer Jerez, 1:e ersättare: Karin Ekberg, 2:e ersättare: Johan Seth

UNIONEN, FACKKLUBBEN VID SR, SVT och UR (antal medlemmar 449), Ombud: Gun Karlsson (SVT), 1:e ersättare: Johanna Bäck (SR), 2:e ersättare: Annelie Morei (UR)

Nätverk & arbetsgrupper per 31 december 2017

Nätverk för upphovsrätt

Representanter: Ulrica Källén (KLYS, ansvarig/sammankallande), Susin Lindblom (DF), Lars Grönquist, Mattias Åkerlind, Peter Carls, Karolina von Essen, Helene Stjernlöf (Copsyvede), Mats Lindberg, (Bildupphovsrätt), Stefan Moberg (Svenska Regissörsföreningen), Helene Asker, Sara Hellman (ALIS), Malin Koch, Jon Persson (SFF), Alfons Karabuda (SKAP), Per Herrey, Jan Granvik (FSM/Musikerförbundet), Anders Filén (FSM/Symf), vakant (OFF), Martina Andersson, Ulrika Wendt (SAMI), Wendela Hårlemark, Erik Åslin (STIM), Ulf Mårtens, Moa Alfvén (TF), Jenny Lundström (SLFF), Erik Sundberg (Unionen - fackklubben vid SVT), vakant (FST), David Melander (Föreningen Svenska Tecknare), Olle Wilöf (SJF), Sofie Grettve (Konstnärernas Riksorganisation), Thomas Riesler, Åsa Anesäter (Svenska Fotografers Förbund), Gunnar Furumo och Gun Magnusson (fristående upphovsrättsexperter) samt Gunnar Karnell (hedersledamot i KLYS upphovsrättsnätverk).

Nätverk för yttrandefrihet och mediepolitik

Representanter: Donald Boström (Sveriges Fotografers förbund) ansvarig/sammankallande, Erik Sundberg, Gun Karlsson (Unionen - fackklubben vid SVT), Tove Carlén (SJF), Jan Granvik (FSM/Musikerförbundet), Sofia Jerneck (Svenska Tecknare), Vakant (SAMI), Mattias Åkerlind, Lars Grönquist, Peter Carls (Copyswede), vakant (SKAP), Åse Axberg, Gunnar Furumo (TF), Ewa Ulander, Ulrika Kärnborg (SFF), Jenny Lundström (SLFF), Susin Lindblom (DF), vakant (OFF), Dror Feiler (FST), Pontus Björkman (Konstnärernas Riksorganisation), Niclas Turesson (Svenska Regissörsföreningen), Marika B Lagercrantz (KLYS) samt Ulrica Källén (KLYS kansli).

Nätverk för skattefrågor

Representanter: Susin Lindblom (DF), ansvarig, Lars Grönquist (Copyswede), Marie Berkesten (Bildupphovsrätt), Per Herrey (FSM/Musikerförbundet), Jonas Nyberg, Margareta Strid (FSM, Symf) Per Korsfeldt (FST), Martina Andersson (SAMI), Shoshana Kushner, Madeleine Wagemyr (TF), Jenny Lundström (SLFF), Anki Almqvist (Svenska Fotografers Förbund), Malin Koch (SFF), vakant (Föreningen Svenska Tecknare), Victoria Da Silva (SJF), Sophie Grettve (Konstnärernas Riksorganisation), Mårten Karlsson (SKAP) samt Ulrica Källén (KLYS kansli).

Nätverk för arbetsmarknads- och socialförsäkringsfrågor

Representanter: Ulrica Källén (KLYS, ansvarig/sammankallande), Pierre Ström (Teaterförbundet), Jonas Nyberg (FSM/Symf), Tomas Bjelkerud (FSM/Musikerförbundet), Pontus Björkman (Konstnärernas Riksorganisation), Victoria Da Silva (SJF), Malin Koch (SFF), vakant (Föreningen Svenska Tecknare), Dror Feiler (FST), Anki Almqvist, Åsa Anesäter (Svenska Fotografers Förbund), Mårten Karlsson (SKAP), Susin Lindblom, Isabella af Klintberg (DF), vakant (OFF), vakant (Svenska Regissörsföreningen).

Nätverk för utbildning och skola

Representanter: Marika B Lagercrantz (KLYS, ansvarig/sammankallande), Ulrica Källén (KLYS kansli), Ulla Wiklund (SKAP), Wiwi Ahlberg (SLFF), Gunnar Jönsson (FSM/Symf), vakant (TF), Christoffer Elgh (FST), Ewa Månsson (Konstnärernas Riksorganisation), Johanna Larsson (Svenska Regissörsföreningen), vakant (Föreningen Svenska Tecknare).

Nätverk för internationella frågor

Representanter: Alfons Karabuda (SKAP, ansvarig), Ulrica Källén (KLYS kansli/sammankallande), Susin Lindblom (DF), Ulrika Kärnborg (SFF), vakant (SFF), vakant (Föreningen Svenska Tecknare), Katarina Jönsson Norling (Konstnärernas Riksorganisation), vakant (FST),

Jan Granvik (FSM/Musikerförbundet), vakant (TF), vakant (OFF), Ellen Nyman, Niclas Turesson (Svenska Regissörsföreningen), vakant (SLFF), Åsa Anesäter (Svenska Fotografers Förbund) och Mats Lindberg (Bildupphovsrätt).

Regional referensgrupp

Carl Liungman (KLYS kansli, ansvarig/sammankallande) Marika B Lagercrantz (KLYS), Jonas Nyberg (FSM/Symf), Dror Feiler (Föreningen Svenska Tonsättare), Pontus Björkman (Konstnärernas Riksorganisation), Katarina Jönsson Norling (Konstnärernas Riksorganisation) Jennifer Jerez (OFF), Karin Ekberg (OFF), Donald Boström (Svenska Fotografers Förbund), Stefan Moberg (Svenska Regissörsföreningen), ersattes av: Johanna Salander (Svenska Regissörsföreningen), Mikaela Sundin (DF) ersattes av Johanna Granholm (DF), Ludvig Berggren (SFF), Sara Andersson (TF), Mika Romanus (TF), Elise Einarsdotter (SKAP)

Kommunikationsnätverk

Representanter: Jessica Lindeberg fram till 30 november, ersattes av Evelina Lundkvist 11 december (KLYS, ansvarig/sammankallande), Anna Holmström (FSM/Musikerförbundet), Jonas Nyberg (FSM/Symf), Catherine Jarl (Föreningen Svenska Tecknare), Lisa Hansson (FST), Pontus Björkman (Konstnärernas Riksorganisation), Maja Kekonius, Karin Ekberg (OFF), Gilda Romero (SKAP), Hanna Langenfelt, Jenny Morelli (Svenska Fotografers Förbund), Linus Johnson; Jacob Lapidus (SJF), Viktoria Sjöholm (Svenska Regissörsföreningen), Emma Nilsson (DF), Ewa Ulander (SFF), Anita Hyttinen (SLFF), Åse Axberg, Sara Andersson (TF), Gun Karlsson (Fackklubben Unionen vid SVT), Helene Stjernlöf (Copyswede)

Klys representanter i Rådet för kulturarbetsmarknaden

Representanter: Sanna Svedestedt (Konstnärernas Riksorganisation, ordinarie), Mika Romanus (TF, ordinarie), Jonas Nyberg (FSM/Symf ordinarie), Justus Bennet (SJF, ordinarie), Pierre Ström (TF, suppl.), Karin Ahlin (Föreningen Svenska Tecknare, suppl.), Ulrica Källén (KLYS, suppl.), Jan Granvik (FSM/Musikerförbundet, suppl.) och Marika B Lagercrantz (KLYS, suppl.).

Konstnärsnämnden med Sveriges Bildkonstnärsförbund

KLYS har tillsammans med andra konstnärorganisationer förslagsrätt till Konstnärsnämndens styrelse. Styrelsen utser i sin tur arbetsgrupperna, med undantag för Bildkonstnärnfonden. KLYS nominerade i december 2015 följande personer till Konstnärsnämndens styrelse för mandatperioden 2016-2018; Elise Einarsdotter (musiker, kompositör och pedagog), Anna Vnuk (dansare, koreograf, dramatiker och regissör), Simon Norrthon (skådespelare) och Annika von Hauszwolf (bildkonstnär). Av KLYS förslag valdes Simon Norrthon till styrelseledamot i Konstnärsnämnden 2016-2018.

Kulturdepartementets referensgrupp för EU-frågor på kultur- och medieområdet

Representant från KLYS: KLYS verksamhetsledare Ulrica Källén.

Skrivelser, yttranden och remissvar

KLYS har under verksamhetsåret lämnat följande remissyttranden och skrivelser:

Upphovsrätt och yttrandefrihet

- 170621 Skrivelse till Polisens tillståndsmyndighet med anledning av nazistiska NMR:s deltagande i Almedalen
- 170626 Skrivelse till nordiska EU-parlamentariker ang förslag till DSM-direktiv
- 171026 Yttrande från KLYS och Copyswede om remissen förstärkt följerätt

Skola

- 170327 Yttrande över betänkandet SOU 2016:69, En inkluderande kulturskola på egen grund upphovsrätten
- 171206 Yttrande över promemorian Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram och ett estetiskt ämne i alla nationella program

Trygghetssystem

- 170807 Yttrande över promemorian Karensavdrag – en mer rättvis självrisk Ds 2017:18

Kultur- och mediepolitik

- 170327 Yttrande över utredningen SOU 2016:80, En gränsöverskridande mediepolitik
- 170315 Skrivelse till den Konstnärspolitiska utredningen (Dir 2016:93) med prioriteringar ang konstnärspolitiska åtgärder

Regional kulturpolitik

- 170614 Yttrande över kulturdepartementets promemoria "Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen" (Ds 2017:8)
- 170901 Yttrande över remissversionen av den regionala kulturplanen från Region Jönköpings län 2018-2020
- 170911 Yttrande över remissversionen av den regionala kulturplanen för Kronobergs län 2018-2020 (Remissyttrande 16RK1603)
- 170915 Yttrande över remissversionen av den regionala kulturplanen för Norrbottens län 2018-2021 (Dnr: 2340-17)
- 170928 Yttrande över remissversionen av den regionala kulturplanen för Region Blekinge 2018-2020 (Dnr 17/00016)
- 170928 Yttrande över Landstinget Sörmlands handlingsplan för kultur 2018
- 171103 Yttrande över utställningsförslaget till regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – RUF5 2050 (Dnr TRN 2017-0052)
- 171215 Yttrande över Stockholms läns landstings förslag till kulturstrategi för Stockholmsregionen (dnr: KUN 2017/707)